

SYSTEMBROCHURE

EURORØR

Rør • brønde • kegler • dæksler

Indholdsfortegnelse:

	Side
Overordnet præsentation.....	3
Nye europæiske standarder.....	5

Produktpræsentation

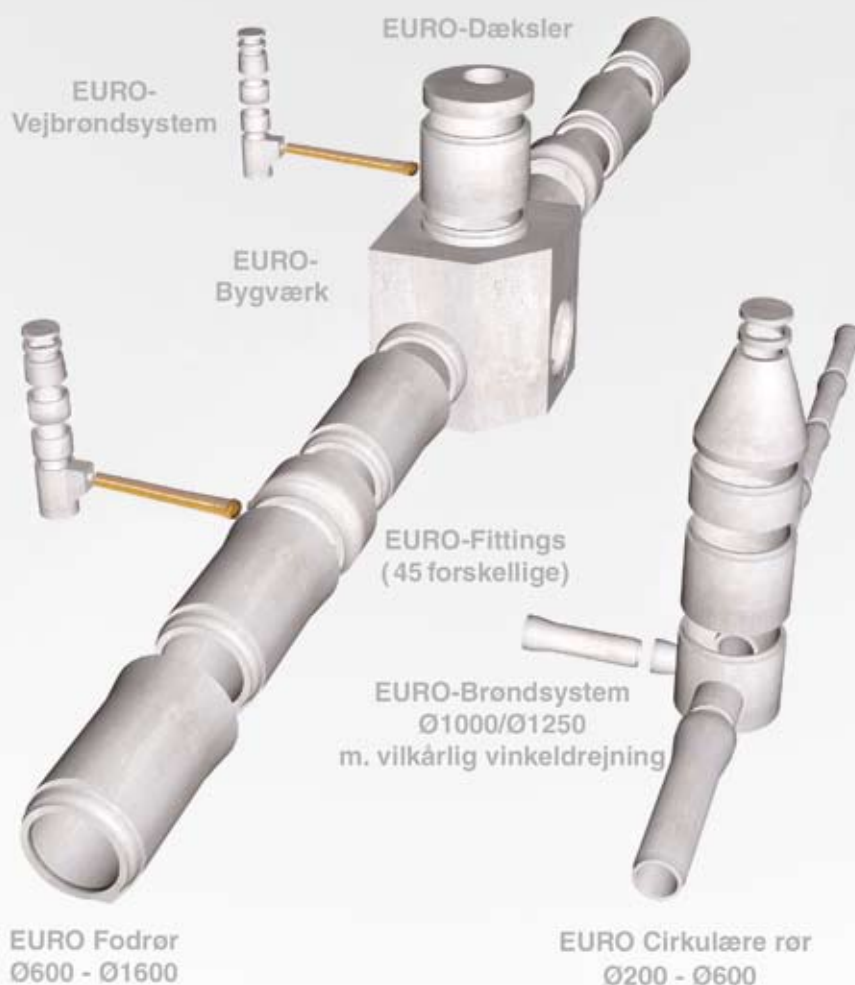
EURORØR Cirkulære rør	6
EURO-Fittings.....	7
EURORØR-Fodrør.....	8
EURO-Systembrønde.....	9
EURO-Drejebrønde.....	10
EURO-Sandfangsbrønde.....	11
EURO-Bygværker.....	12
EURO-Brøndringe, -kegler, -topringe.....	13
EURO-Vejbrøndssystemer, EURO-dæksler....	14
EURO-samlingen.....	15

Projektering og udførelse

Uddybende information om betonrør og beregningsprincipper, bæreevne.....	16
Lægningsdybder, standardrør.....	17
Lægningsdybder, specialrør.....	18
Vandføringsevne.....	19
Lægning af rør.....	20
Tæthedsprøvning.....	22
TV-inspektion.....	23

EUORØR

Komplet sortiment til
regn- og spildevandssystemer

EUORØR

Kvalitet, tæthed, fleksibilitet, miljøansvarlighed og lang levetid

Eurorør produceres af en 45 MPa beton, som sikrer meget lang levetid for regn- og spildevandsledninger. Eurorør sikrer et 100 % tæt afløbssystem.

Produktprogram

På de næste 11 sider præsenteres de 180 forskellige standard- og specialprodukter. EURO-rør fås som cirkulære rør i dimensionerne Ø 200 - Ø 600 mm og som rør med fod i dimensionerne Ø 600 - Ø 1600 mm.

Ø 200 - Ø 1000 mm fås såvel som Standardrør og som Specialrør. Standardrør er uarmerede rør med „normal“ godstykkelse (Type ST.). Specialrør er uarmerede rør med „forøget“ godstykkelse (Type SP.).

Ø 1200, Ø 1400 og Ø 1600 mm fås kun som standardrør.

Hvis større bæreevne er nødvendig kan rør fra og med Ø 400 armeres. Armeringen er beregnet til de aktuelle belastninger.

Der leveres flere forskellige brøndsystemer:

- Ø 400 mm vejbrøndsystem.
- Ø 1000 - Ø 1250 mm brøndsystemer.
- Store bygværker/brønde.

Andre produkter

Ud over beton afløbsprodukterne i denne brochure bliver der på de 3 eurorørsfabrikker fremstillet andre afløbsprodukter: Udskillerbrønde, afvandingsrør, pumpebrønde, sandfangsbrønde, udløbsbygværker, elementregnvandsbassiner osv. Der bliver desuden udført diverse skære- og borearbejder efter ordre.

Ring til de enkelte fabrikker eller tag et besøg på fabrikernes hjemmesider.

Eurorørsproducenter

Eurorørssystemet er udviklet af- og produceres på følgende fabrikker:

RC Betonvarer A/S

Tlf. 86 65 80 55.
www.rc.dk

Thisted-Fjeritslev Cementvarefabrik A/S

Tlf. 97 92 25 22.
www.tct.dk

Grindsted Betonvarefabrik A/S

Tlf. 75 32 06 88.
www.gbv.dk

Prislister kan rekvireres hos fabrikkerne.

EURORØR

er tilpasset nye europæiske standarder

De nye fælles europæiske standarder for betonrør og brønde er indført november 2003 og har følgende benævnelser:

DS/EN 1916 *Betonrør og formstykker, uarmerede, armerede og med stålfibre.*

DS/EN 1917 *Betonedgangs- og inspektionsbrønde, uarmerede, armerede og med stålfibre.*

Som krævet i disse standarder er der udarbejdet et nationalt tillæg DS 2420 dækkende de krav, hvorom der ikke på europæisk niveau kunne opnås enighed. I 2007/2008 sammen skrives DS2420, DS/EN1916 og DS/EN1917.

I overensstemmelse med kravet i Byggevaredirektivet er produkterne mærket med

hvilket er producentens erklæring om, at kravene i de europæiske standarder og det nationale tillæg er opfyldt.

Ud over CE-mærket er produkterne mærket med symbolet for den eksterne 3. parts kontrol, som alle Eurorørsfabrikker har forpligtet sig til at være tilsluttet.

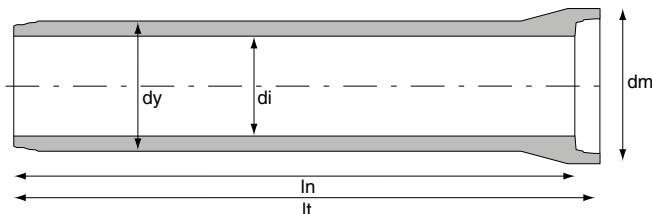
Den nye standard sikrer bedre betonrør med længere levetid

Med indførelsen af de nye standarder sikres en væsentlig forbedring af Eurorørsystemet både, hvad angår ydeevnen og den generelle kvalitet. Forbedringerne kan blandt andet udmøntes i:

- *Skærpede krav til overfladernes beskaffenhed med hensyn til blærer og grater.*
- *Skærpede tæthedskrav, idet prøvetrykket ved tæthedsprøvning på fabrikken er hævet fra 3 til 5 meter vandsøjle.*
- *Specifikke skrappe krav til opbygning af producentens interne kvalitetsstyring.*
- *Udbyggede kontrolprocedurer.*

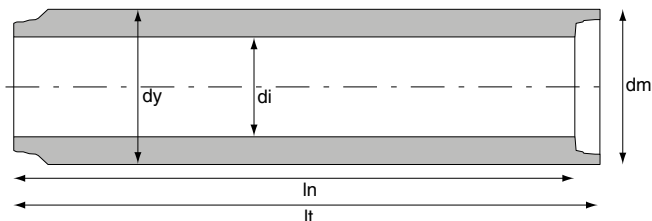
EURORØR, cirkulære rør

Cirkulære rør. Standardrør Type ST.

Rørdimension, di	[mm]	Ø 200	Ø 250	Ø 300	Ø 400	Ø 500	Ø 600
Godstykkelser	[mm]	42	47	53	65*	78*	92
Udvendig diameter, dy	[mm]	284	344	406	530	656	784
Udvendig muffediameter, dm	[mm]	359	429	493	640	795	890
Nyttelængde, ln	[mm]	1250	1250	2000	2250	2250	2250
Total længde, lt	[mm]	1330	1330	2105	2355	2355	2355
Vægt	[kg]	110	150	340	605	860	1100
Fortrængt jordmængde	[m ³ /m]	0,07	0,10	0,13	0,23	0,36	0,52
Karakteristisk bæreevne, normal understøtning	[kN/m ²]	376	296	241	214	178	166
Karakteristisk bæreevne, forbedret understøtning	[kN/m ²]	460	362	292	263	218	204

* Kan fås i anden godstykkelser.

Cirkulære rør. Specialrør Type SP.

Rørdimension, di	[mm]	Ø 200	Ø 250	Ø 300	Ø 400	Ø 500
Godstykkelser	[mm]	60	74	88	120	147,5
Udvendig diameter, dy	[mm]	320	398	476	640	795
Udvendig muffediameter, dm	[mm]	359	429	493	640	795
Nyttelængde, ln	[mm]	1250	1250	2000	2250	2250
Total længde, lt	[mm]	1320	1320	2105	2355	2255
Vægt	[kg]	160	235	520	925	1620
Fortrængt jordmængde	[m ³ /m]	0,08	0,12	0,18	0,32	0,49
Karakteristisk bæreevne, normal understøtning	[kN/m ²]	661	608	570	507	474
Karakteristisk bæreevne, forbedret understøtning	[kN/m ²]	812	743	700	624	584

Rørene samles med eurolampakning, se side 15

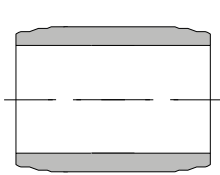
Maksimal lagningsdybde under almindeligste lagningsforhold er vist på side 17 og 18

Maksimal vandføring ved forskellige fald er angivet på side 19.

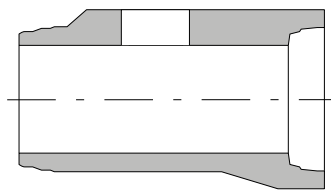
Rørene håndteres vha. rørklemmer. Ø 400 og Ø 500 specialrør har indstøbte løfteankre til håndtering med 2,5 tons løftkæder. Rørklemmer og kæder kan lejes hos en Eurorørsfabrik.

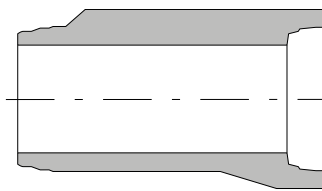
EURO-fittings. 8 Forskellige typer

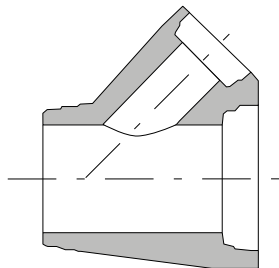
Dobbelt spidsende

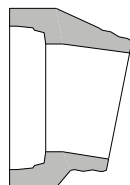
Grenrør (90°)

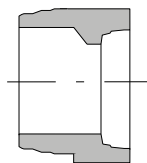
Pasrør

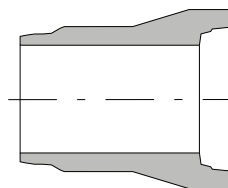
Grenrør (45°)

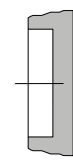
Bøjning

Reduktionsstykke

Anboringsmuffe

Rørprop

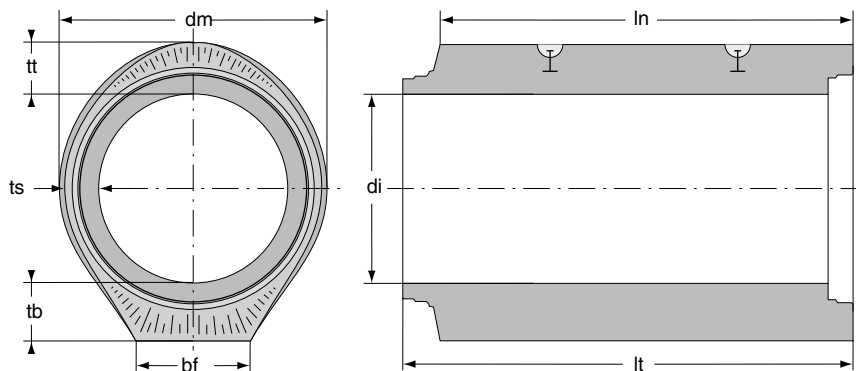
Indvendig diam. på hovedløb [mm]	Ø 200	Ø 250	Ø 300	Ø 400	Ø 500	Ø 600	Ø 700	Ø 800	Ø 900	Ø 1000
Dobbelte spidsender: Nyttelængde [mm]	500	750	750	750	750	750	-	-	-	-
Grenrør 90° Ø110 eller Ø160 pvc: Nyttelængde [mm]			750	750	750	750	750	750	750	750
Pasrør (muffe / spids): Nyttelængde [mm]	-	-	750	750	750	750	750	750	750	750
Grenrør m. 45 grader indløb: Nyttelængde/indløbsdiameter [mm]	500/150	500/150	500/150	-	-	-	-	-	-	-
Bøjninger: (*) Bøjningsvinkel [grader]	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	-	-	-	-
Reduktioner: Muffediameter/spidsdiameter [mm]	150/200	200/250	250/300	300/400	400/500	500/600	-	-	-	-
Anboringsmuffer: (**) Nyttelængde [mm]	250	250	500	500	500	-	-	-	-	-
Rørprop: Beregnet til muffediameter [mm]	200	250	300	400	500	600				

(*) Specialbøjninger laves efter opgave

(**) Spidsenden på anboringsmufferne passer til montering i Forsheda pakning type F-910

EURORØR, fodrør

Fodrør. Standardrør

Rørdimension, di	[mm]	Ø 600	Ø 700	Ø 800	Ø 900	Ø 1000	Ø 1200	Ø 1400	Ø 1600
Godstykke i bund, tb	[mm]	165	192	220	247	275	333	385	440
Godstykke i sider, ts	[mm]	94	94	101	112	123	145	168	189
Godstykke i top, tt	[mm]	139	155	170	185	200	240	281	318
Fodbredde bf	[mm]	325	388	443	496	548	655	764	877
Udvendig muffediameter, dm	[mm]	890	1020	1150	1280	1400	1690	1970	2250
Nyttelængde, ln	[mm]	2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250
Totallængde, lt	[mm]	2382	2382	2382	2382	2382	2390	2390	2390
Vægt	[kg]	1410	1975	2410	2830	3710	4980	6910	9125
Fortrængt jordmængde	[m ³ /m]	0,54	0,69	0,88	1,11	1,36	1,93	2,59	3,34
Karakteristisk bæreevne	[kN/m ²]	217	212	220	229	255	277	300	308

Fodrør. Specialrør

Rørdimension, di	[mm]	Ø 600	Ø 700	Ø 800	Ø 900	Ø 1000
Godstykke i bund, tb	[mm]	190	219	248	276	304
Godstykke i sider, ts	[mm]	102	118	133	148	163
Godstykke i top, tt	[mm]	173	197	221	243	263
Fodbredde, bf	[mm]	330	382	434	480	535
Udvendig muffediameter, dm	[mm]	890	1020	1150	1280	1400
Nyttelængde, ln	[mm]	2250	2250	2250	2250	2250
Totallængde, lt	[mm]	2382	2382	2382	2382	2382
Vægt	[kg]	1835	2360	2780	3760	4580
Fortrængt jordmængde	[m ³ /m]	0,57	0,79	0,98	1,24	1,52
Karakteristisk bæreevne	[kN/m ²]	276	278	289	293	330

Rør med fod har to løftebolte indstøbt. 2,5 ton løftebolte i Ø 600 - Ø 900 mm, 5 ton i Ø 1000 - Ø 1200 mm og 7,5 ton i Ø 1400 - Ø 1600 mm rør.

Maksimal lagningsdybde under almindeligste lagningsforhold er vist på side 17 og 18.

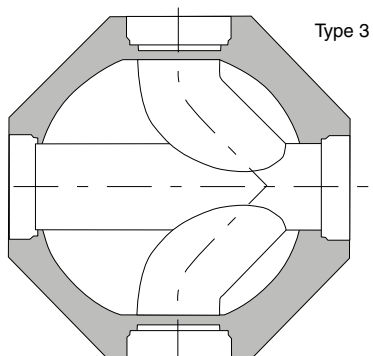
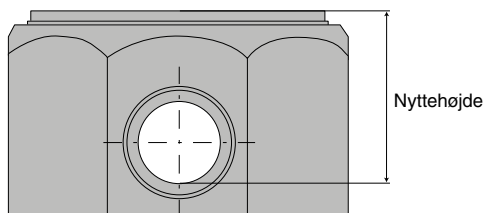
Rørene kan leveres armeret, hvis større bæreevne/lagningsdybde er nødvendig.

Rørene samles med Eurolamelpakning, se side 15.

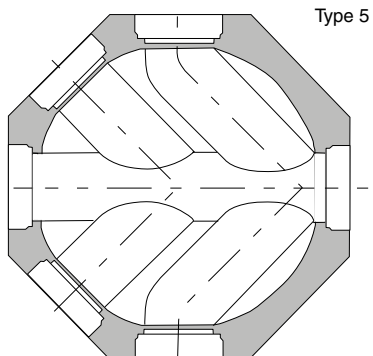
Maksimal vandføring ved forskellige fald er angivet på side 19.

EURO-systembrønde

Type 3

Type 5

Ø 1000 mm brønde

Type	Indløb	Fraløb	Nyttehøjde [mm]	Vægt [kg]
5	5 x Ø160*	Ø160*	510	1020
5	5 x Ø200**	Ø200**	510	1020
5	5 x Ø250**	Ø250**	550	1050
5	5 x Ø300	Ø300	620	1130
3	3 x Ø300	Ø300	770	1100
3	3 x Ø400	Ø400	880	1625
3	3 x Ø500	Ø500	1050	1780

Ø 1250 mm brønde

Type	Indløb	Fraløb	Nyttehøjde [mm]	Vægt [kg]
5	5 x Ø160*	Ø160*	510	1400
5	5 x Ø200**	Ø200**	510	1400
5	5 x Ø250**	Ø250**	550	1500
5	5 x Ø300	Ø300	620	1525
3	3 x Ø400	Ø400	770	2090
3	3 x Ø500	Ø500	880	2320
3	3 x Ø600	Ø600	1050	2150

Indløb, som ikke skal bruges, kan afproppes vha. rørpropper. (Kan også tilstøbes på rørfabrikken eller efter sætningen af brønden. Herved undgås eventuelle aflejringen mv. i ikke brugte tilløb).

I alle sideløb er der betonvæg, som skal borthugges, hvis løbet skal bruges.

Fald igennem brønd er 10 promille.

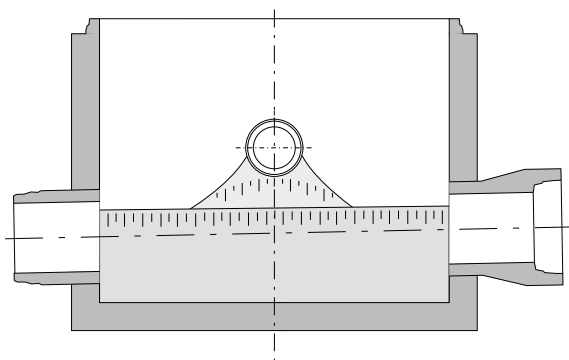
Indstøbte løftebolte gør håndteringen mere let og sikker. 2,5 tons løftekæder anvendes.

* Indløb og afløb i plastrør, glat udgave.

** Indløb og afløb i eurorør eller plastrør, glat udgave.

EURO-drejebrønde

Drejebrønde kan leveres med vilkårlig vinkel-drejning, koter og med ind- og fraløb i alle rør-typer: Eurorør, ig-rør, ultrarør, massive plastrør, drænrør med flere.

Brøndene laves enten som Ø 1000 eller Ø 1250 mm brønd med nyttehøjden 650 eller 900 mm. Banketter opbygges, så brønden er hydraulisk effektiv og aflejringer på banketter undgås.

Ved bestilling af drejebrønde anvendes et euro-brøndskema, hvorpå alle vigtige detaljer om brøndenes udformning påføres. Skemaet kan rekvireres fra en eurorørsfabrik, eller skemaet kan downloades fra www.euroror.dk og eurorørsfabrikkernes hjemmesider.

Specialbrønde er ordreproduktion, hvorfor en leveringstid på op til 2 uger må påregnes.

Løftebolte er indstøbt i brønden. Det giver sikker og let håndtering.

Driftsmæssig fordel

Det er en stor driftsmæssig fordel at anvende drejebrønde, idet retningsændringer på ledningsnettet kan placeres i brøndene. Hermed minimeres det hydrauliske tab og det bliver lettere i fremtiden at inspicere og eventuelt servicere ledningerne mellem brøndene.

Ø1000 Drejebrønd

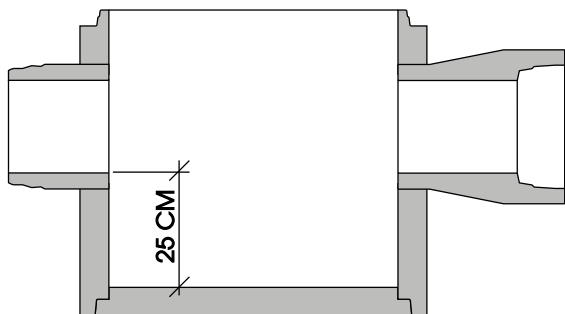
Tilslutning	Godstykkelse[cm]	Vægt[kg]
Ø110	9	1200
Ø160	9	1200
Ø200	9	1200
Ø250	9	1200
Ø300	9	1200
Ø315	9	1200
Ø400	9	1500
Ø450	9	1200
Ø500	9	1700
Ø560	9	1375

Ø1250 Drejebrønd

Tilslutning	Godstykkelse[cm]	Vægt[kg]
Ø110	10	1600
Ø160	10	1600
Ø200	10	1600
Ø250	10	1600
Ø300	10	1600
Ø315	10	1600
Ø400	10	1600
Ø450	10	1600
Ø500	10	2150
Ø560	10	1775
Ø600	13	3200
Ø700	13	3200
Ø800	13	3200

EURO-sandfangsbrønde

Sandfangsbrønde kan leveres med vilkårlig vinkeldrejning, koter og med ind- og fraløb i alle rørtyper: Eurorør, ig-rør, ultrarør, massive plastrør, drænrør med flere.

Brøndene laves enten som Ø 1000 eller Ø 1250 mm brønd med nyttehøjden 650 eller 900 mm. Som standard er sandfanget 25 cm, men den kan ændres.

Ved bestilling af sandfangsbrønde anvendes et euro-brøndskema, hvorpå alle vigtige detaljer om brøndenes udformning påføres. Skemaet kan rekvireres fra en eurorørsfabrik, eller skemaet kan downloades fra www.euroroer.dk og eurorørsfabrikkernes hjemmesider.

Sandfangsbrønde er ordreproduktion, hvorfor en leveringstid på op til 2 uger må påregnes.

Løftebolte er indstøbt i brønden. Det giver sikker og let håndtering.

Ø1000 Sandfangsbrønd

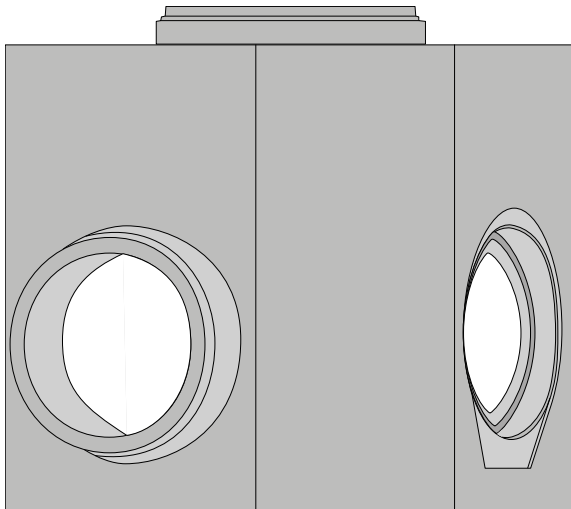
Tilslutning	Godstykkelse[cm]	Vægt[kg]
Ø110	9	800
Ø160	9	800
Ø200	9	800
Ø250	9	900
Ø300	9	1100
Ø315	9	1000
Ø400	9	1100
Ø450	9	1000
Ø500	9	1300
Ø560	9	1200

Ø1250 Sandfangsbrønd

Tilslutning	Godstykkelse[cm]	Vægt[kg]
Ø110	10	1100
Ø160	10	1100
Ø200	10	1100
Ø250	10	1200
Ø300	10	1300
Ø315	10	1400
Ø400	10	1400
Ø450	10	1300
Ø500	10	1600
Ø560	10	1500
Ø600	13	2900
Ø700	13	2900
Ø800	13	2900

EURO-bygværker

Bygværker fremstilles vha special-elementer eller forskallingsforme. De udføres efter tegning, hvor fald, indløbs- og fraløbsdimension/type, koter og brøndskaktdiameter er beskrevet.

Bygværker kan tilpasses alle rørtyper. Helt op til Ø 2500 mm rør. Det er normalt kun vægten, der sætter begrænsninger.

Banketter mv. udføres, så brønden opnår stor hydraulisk effektivitet og aflejringer undgås.

Bygværker er ordreproduktion, hvorfor leveringstid må forventes.

De største bygværker kan veje op til 25 ton, så derfor er det vigtigt, at planlægge transporten og sætningen af bygværket. Rørfabrikkerne har

kranbiler med stor løftekapacitet. Løfteankre eller -kroge er monteret hensigtsmæssigt i bygværket.

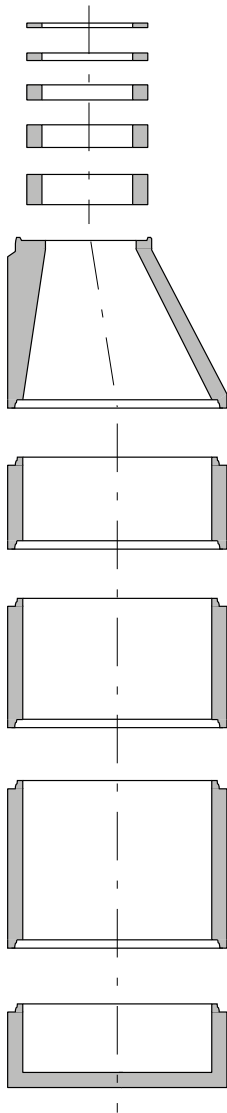
Store bøjninger eller tilpasningsrør fremstilles efter samme støbeprincip. Fremstilles efter ordre.

Tidsmæssig fordel

Det er ofte en stor tidsmæssig fordel, at få lavet bygværket på en rørfabrik frem for, at støbe den i rørgraven, hvor f.eks. vejrliget kan være en tidsforskydende faktor og have indflydelse på kvaliteten af arbejdet.

EURO-brøndringe, -kegler, -topringe

Eurotopringe

Indv. diameter [mm]	Nyttelængde [mm]	Vægt [kg]
600	30	15
600	50	25
600	100	50
600	150	75
600	200	100

Eurokegler

Indv. diameter [mm]	Nyttelængde [mm]	Vægt [kg]
Ø1000	500	325
Ø1000	750	470
Ø1000	1000	650
Ø1250	500	550
Ø1250	750	660
Ø1250	1000	775

Eurobrøndringe

Indv. diameter [mm]	Nyttelængde [mm]	Vægt [kg]	Godstykkelise [mm]	Maks. dybde til brøndring overkant [m]**
Ø1000	500	398	100*	2,50
Ø1000	750	597	100*	5,50
Ø1000	1000	796	100*	7,50
Ø1000 med bund	450	650	100*	
Ø1000 med bund	950	1048	100*	
Ø1250	500	488	100	2,50
Ø1250	750	735	100	5,50
Ø1250	1000	980	100	7,50
Ø1250	1250	1225	100	8,00
Ø1250 med bund	450	785	100	
Ø1250 med bund	950	1275	100	
Ø 1250 med bund	1200	1518	100	

Kegler og brøndringe samles med eurospecialpakning (Forsheda F-154).

Kegler og brøndringe er forsynet med 2,5 ton løftebolte til let og sikker håndtering.

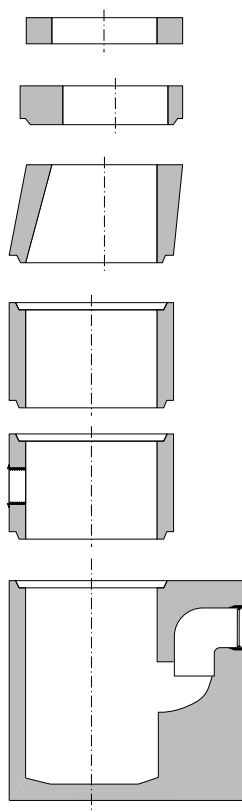
De laveste brøndringe placeres øverst i en brønd.

* RC Betonvarer og TCT leverer i godstykkelisen 90 mm.

** Anbefalede maximale brønddybder til brøndringenes overkant. Ved omhyggeligt arbejde kan disse dybder overskrides. Ved svært belastede brønde, f.eks i vejbaner med tung trafik bør der benyttes trykkudligningsbånd i samlingerne, F173-100 eller F173-125.

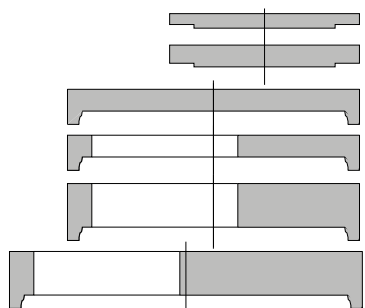

EURO-vejbrøndssystem

Type	Nyttelængde [mm]	Vægt [kg]	Bemærkninger
Topringe Ø 320 x 30 Ø 320 x 50 Ø 320 x 80	30 50 80	12 21 33	Anvendes til finjustering af støbejernskarme.
Excentrisk topplade Ø 320 x 100	100	40	Anvendes som alternativ til topstykke
Topstykke Ø 320/400 x 300 Ø 320/400 x 450	300 450	64 94	Topstykket reducerer brøndens diameter således at støbejernskarme kan anvendes. Endvidere øger topstykkets excentricitet mulighederne for karmplacering
Mellemstykker Ø 400 x 100 Ø 400 x 200 Ø 400 x 300	100 200 300	15 30 45	Mellemstykker fås i de viste højder. Hermed "opbygger" man brønden til den ønskede nyttehøjde. Kan fås med udsparring til dræn.
Vejbrønd Ø 400/110 pvc x 700 Ø 400/160 pvc x 700	700 700	227 227	Vejbrønden fås med og uden vandlukkeskot. Håndteres vha 2,5 ton løftekæder

EURO-dæksler

Typebetegnelse	Tykkelse [mm]	Udvendig diameter [mm]	Tilladt hjultryk [kN]	Vægt [kg]
Ø 600	60/80	760	10	78
Ø 600	80/100	760	100	100
Ø 1000 U	100	1200	10	296
Ø 1000 M	100	1200	10	230
Ø 1000 U	180	1200	300	509
Ø 1000 M	180	1200	300	390
Ø 1250 U	100	1450	10	419
Ø 1250 M	100	1450	10	353
Ø 1250 U	180	1450	300	736
Ø 1250 M	180	1450	300	617

M = Ø 600 mm mandehul. U = uden mandehul
 Ø 1000 og Ø 1250 mm dæksel er med Eurosamling
 Ingen trafiklast 10kN (1,8T)
 Svær trafiklast 300kN (30T)

EURO-samlingen

Euro-Lamel-pakningen har indlagt glidemiddel i kappen. Glidemidlet reducerer friktionen i pakningen, hvilket medfører, at samlingskraften reduceres.

Lamelpakningen har flere formål:

1. Den sikrer, at samlingen er tæt for et vandtryk på 5 meter vand søjle, også når rørsamlingen udsættes for en kombination af tværlast og vinkeldrejning.
2. Pakningen kan optage og overføre tværaksiale belastninger, og hindrer direkte betonkontakt i rørsamlingen med deraf følgende skader.
3. Den sikrer en minimum bagspalte, som giver samlingen fleksibilitet. Pakningen trækker rørene en anelse tilbage efter samlingen således, at minimumbagspalten på 3 mm overholdes. Det gælder dog kun ved de mindre rør.

Samlingen overholder kravene i den europæiske standard DS/EN 1916.

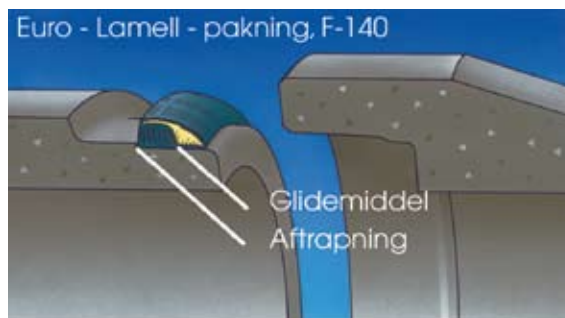
Max. bagspalte

Bagspaltens maksimale størrelse er deklareret. Ved samling af rørene er det vigtigt, at disse værdier ikke overskrides, da man ellers kan risikere en utæt samling.

Rørdimension [mm]	Max bagspalte [mm]
Ø 200 - 250	19
Ø 300 - 500	24,5
Ø 600 - 1000	26,0
Ø 1200 - 1600	30,0

De maksimale bagspalter ved lægning.

Ved lægning af rørene anbefales det at tilsigte så små bagspalter som mulig, dog min. 3 mm. En minimumbagspalte på 3 mm er påkrævet for at sikre, at samlingen kan klare mindre bevægelser i jorden.

Eurolamelpakningen giver en nem og sikker montage

Max. vinkeldrejninger

De deklarede maksimale vinkeldrejninger af samlingen ved lægningen fremgår af nedenstående tabel. Disse er også opgivet som en minimal krumningsradius.

Tabellen viser også pakningsdimensionerne.

Montage vejledning

Pakningen skal monteres helt op til aftrapningen på spidsenden. Se figuren i øverste højre hjørne. Det skal kontrolleres, at pakningen ikke nogle steder sidder et stykke oppe på aftrapningen. Det medfører samlingsproblemer og i værste fald sprængning af muffen.

Ved påsætningen af pakningen skal gummet fordeles jævnt rundt på spidsenden.

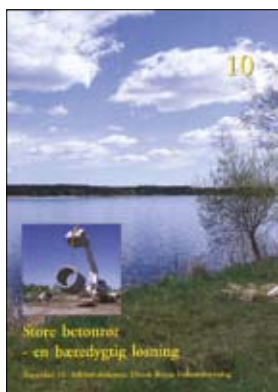
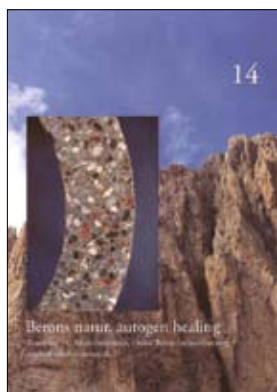
Rørdimension, di [mm]		200	250	300	400	500	600	700	800	900	1000	1200	1400	1600
Maksimal vinkelafvigelse. Deklareret [mm]		61	50	98	86	74	60	51	43	39	35	39	35	31
Maksimal vinkelafvigelse ved lægning [mm]		41	33	65	57	49	40	34	29	26	23	26	23	20
Gælder for rørlængden [mm]		1250	1250	2000	2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250
Minimal krumningsradius. deklareret [m]		26	31	41	59	68	86	99	117	129	143	129	143	161
Minimal krumningsradius ved rørlægning [m]		40	45	64	89	102	129	148	176	194	214	194	214	242
Maksimal rørakselvinkling. Deklareret [gr]		2,8	2,3	2,8	2,2	1,9	1,5	1,3	1,1	1,0	0,9	1,0	0,9	0,8
Maksimal rørakseafvinkling ved lægning [gr]		1,8	1,6	1,8	1,4	1,2	1,0	0,8	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6
Pakningsdimension [mm]		14,3	14,3	13,5	13,5	13,5	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	20,0	24,5	24,5

Tabel med maksimal vinkelafvigelse ved lægning.

Uddybende information om betonafløbssystemer

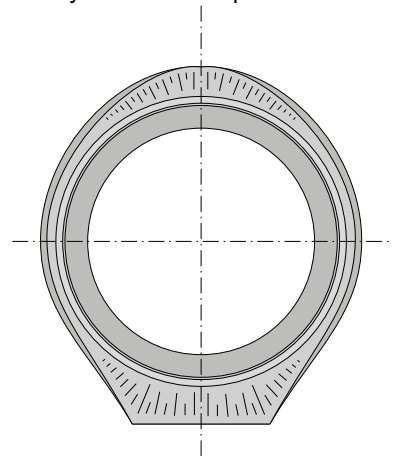
Der er igennem årene udarbejdet en serie tema-blade, som omhandler betonrørs miljødata, levetid, anvendelsesegenskaber, lægning med mere. I alt 17 temablade.

Disse kan læses og gratis rekvireres på www.dansk-beton.dk (se under afløbsgruppen)

Beregning af EURO-RØR

Eurofodrør er designet således, at der ved belastning kommer en ensartet spændingsfordeling i røret. Hermed udnyttes betonen optimalt.

Standardgrundlag:

Beregning af Eurofodrør's bæreevne såvel under prøvning i laboratoriet, samt under forholdene i jorden i praksis bygger til stadighed på teori - og krav i henhold til seneste udgave af aktuelle danske standarder.

Uarmerede rør:

Rørens bæreevne i prøvebænk efterviser den forudsatte betonstyrke, som tillige er grundlag for beregning af bæreevnen i jorden under specifikke understøtnings og -lægningsforhold.

Armerede rør:

Armerede rør beregnes ud fra betonens efterviste trækstyrke og armeringens teoretiske flydespænding. Dæklaget over armeringen udføres som fastlagt i projektet, og er altid mindst 15 mm.

Normalt beregnes armeringsmængden ud fra plasticitetsteorien.

Såfremt specielle forhold (krav til maksimal revnevidde, rør på pæleåg store punktbelastninger m.v.) gør sig gældende, beregnes armeringsmængden efter elasticitetsteorien, og der tages da hensyn til såvel revnevidde som eventuel fare for forskydningsbrud. Alle beregninger foretages med et FEM-program udviklet i et samarbejde mellem Eurofodrør ApS og Rambøll A/S

Lægningsdybder, standardrør

	Rør-dimension [mm]	Lægnings-klasse	Kontrol-niveau	Under-støtning	Regn. bæ-re- evne [kN/m ²]	Jordlast [m]	Jord- + normal trafiklast [m]	Jord- + svær trafiklast [m]
Cirkulære rør	Ø200 x 1250 Euroør Standard	Lav	Lempet	Normal	251	2,4		
		Normal	Normal	Normal	269	8,2	8,1	8,0
		Normal	Skærpet	Forbedret	354	10,8	10,6	10,6
	Ø250 x 1250 Euroør Standard	Høj	Skærpet	Forbedret	354	12,3	12,1	12,1
		Lav	Lempet	Normal	197	2,3		
		Normal	Normal	Normal	211	6,5	6,4	6,2
	Ø300 x 2000 Euroør Standard	Normal	Skærpet	Forbedret	278	8,5	8,4	8,3
		Høj	Skærpet	Forbedret	278	9,7	9,6	9,5
		Lav	Lempet	Normal	160	2,2		
	Ø400 x 2250 Euroør Standard	Normal	Normal	Normal	172	5,4	5,2	5,0
		Normal	Skærpet	Forbedret	208	7,0	6,8	6,7
		Høj	Skærpet	Forbedret	208	7,9	7,8	7,7
	Ø500 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	Normal	135	2,3		
		Normal	Normal	Normal	145	4,7	4,4	4,2
		Normal	Skærpet	Forbedret	191	6,1	5,9	5,7
	Ø600 x 2250 Euroør Standard	Høj	Skærpet	Forbedret	191	6,9	6,7	6,6
		Lav	Lempet	Normal	119	2,3		
		Normal	Normal	Normal	127	4,3	3,9	3,7
Ø700 x 2250 Euroør Standard	Normal	Skærpet	Forbedret	168	5,5	5,3	5,1	
	Høj	Skærpet	Forbedret	168	6,2	6,0	5,8	
	Lav	Lempet	Normal	110	2,4			
Ø800 x 2250 Euroør Standard	Normal	Normal	Normal	118	4,1	3,7	3,4	
	Normal	Skærpet	Forbedret	155	5,3	5,0	4,8	
	Høj	Skærpet	Forbedret	15	5,9	5,7	5,5	
Fodrør	Ø600 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	200	3,4		
		Normal	Normal	(fodrør)	214	7,1	6,9	6,8
		Høj	Skærpet	(fodrør)	231	8,5	8,4	8,3
	Ø700 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	190	3,5		
		Normal	Normal	(fodrør)	204	6,9	6,7	6,6
		Høj	Skærpet	(fodrør)	219	8,3	8,1	8,0
	Ø800 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	182	3,6		
		Normal	Normal	(fodrør)	195	6,7	6,5	6,4
		Høj	Skærpet	(fodrør)	210	8,1	7,9	7,8
	Ø900 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	174	3,8		
		Normal	Normal	(fodrør)	186	6,6	6,4	6,2
		Høj	Skærpet	(fodrør)	201	7,9	7,7	7,6
	Ø1000 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	164	3,8		
		Normal	Normal	(fodrør)	176	6,4	6,1	6,0
		Høj	Skærpet	(fodrør)	189	7,6	7,4	7,3
	Ø1200 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	157	4,0		
		Normal	Normal	(fodrør)	168	6,4	6,1	6,0
		Høj	Skærpet	(fodrør)	181	7,5	7,3	7,2
Ø1400 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	147	4,2			
	Normal	Normal	(fodrør)	158	6,3	6,0	5,9	
	Høj	Skærpet	(fodrør)	170	7,4	7,2	7,0	
Ø1600 x 2250 Euroør Standard	Lav	Lempet	(fodrør)	135	4,3			
	Normal	Normal	(fodrør)	144	6,2	5,8	5,6	
	Høj	Skærpet	(fodrør)	155	7,2	6,9	6,7	

Tabelværdierne er lægningsdybder til bundløb i meter, rundet ned til multipla af 0,1 m.
Forudsætninger for værdier, se næste side.

Lægningsdybder, specialrør

	Rørdimension [mm]	Lægnings-klasse	Kontrol-niveau	Under-støtning	Regn. bæreevne [kN/m ²]	Jordlast [m]	Jord- + normal trafiklast [m]	Jord- + svær trafiklast [m]
Cirkulære rør	Ø200 x 1250 Eurorør Special	Lav	Lempet	Normal	441	3,4		
		Normal	Normal	Normal	472	14,3	14,2	14,2
		Normal	Skærpet	Forbedret	625	18,8	18,8	18,7
		Høj	Skærpet	Forbedret	625	21,5	21,4	21,4
	Ø250 x 1250 Eurorør Special	Lav	Lempet	Normal	405	3,6		
		Normal	Normal	Normal	434	13,2	13,1	13,1
		Normal	Skærpet	Forbedret	571	17,3	17,2	17,2
		Høj	Skærpet	Forbedret	571	19,7	19,7	19,7
	Ø300 x 2000 Eurorør Special	Lav	Lempet	Normal	360	4,2		
		Normal	Normal	Normal	386	12,0	12,4	12,4
		Normal	Skærpet	Forbedret	512	15,7	16,3	16,3
		Høj	Skærpet	Forbedret	512	17,9	18,6	18,6
	Ø400 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	Normal	327	4,2		
		Normal	Normal	Normal	351	12,0	11,9	11,8
		Normal	Skærpet	Forbedret	465	15,7	15,6	15,6
Høj		Skærpet	Forbedret	465	17,9	17,8	17,8	
Ø500 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	Normal	316	4,3			
	Normal	Normal	Normal	339	10,7	11,0	10,9	
	Normal	Skærpet	Forbedret	449	14,0	14,4	14,4	
	Høj	Skærpet	Forbedret	449	15,9	16,4	1,3	
Fodrør	Ø600 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	(fodrør)	267	4,1		
		Normal	Normal	(fodrør)	286	9,3	9,1	9,1
		Høj	Skærpet	(fodrør)	308	11,2	11,1	11,1
	Ø700 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	(fodrør)	245	4,1		
		Normal	Normal	(fodrør)	262	8,7	8,5	8,4
		Høj	Skærpet	(fodrør)	282	10,5	10,3	10,3
	Ø800 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	(fodrør)	233	4,3		
		Normal	Normal	(fodrør)	249	8,4	8,2	8,2
		Høj	Skærpet	(fodrør)	268	10,1	10,0	9,9
	Ø900 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	(fodrør)	217	4,3		
		Normal	Normal	(fodrør)	232	8,0	7,8	7,8
		Høj	Skærpet	(fodrør)	250	9,6	9,5	9,4
	Ø1000 x 2250 Eurorør Special	Lav	Lempet	(fodrør)	208	4,5		
		Normal	Normal	(fodrør)	223	7,9	7,7	7,6
		Høj	Skærpet	(fodrør)	240	9,4	9,2	9,2

Tabelværdierne er lægningsdybder til bundløb i meter, rundet ned til multipla af 0,1 m

Forudsætninger

Kravene til lægningsklasse, understøtningsform og kontrolniveau skal være angivet i projektet. Deres indflydelse på belastningen og på valget af partialkoefficienter er taget i regning efter de i DS 437 anførte regler.

De forudsatte rørstyrker er beregnede værdier, der i praksis kontrolleres ved prøvebelastninger til brud.

Særlige sætningsproblemer, som kunne betinge en pælefunderet ledning, eller som de optræder for øvre rør i dobbeltgrav, er derimod ikke taget i regning. I disse specialtilfælde vil man ved henvendelse til Eurorørsfabrikkerne kunne få foretaget speciel vurdering/beregning.

Mindste lægningsdybde for standardrør svarer til jorddækning på 0,6 m. Tabelværdierne er samtidig gældende for diverse fittings i de aktuelle situationer. Mindste lægningsdybde for specialrør svarer til en jorddækning på 0,4 m for de cirkulære rør og 0,5 m for fodrør.

Armerede rør

For opnåelse af større bæreevne/lægningsdybder kan rørdimensionerne Ø 400 - Ø 1600 armeres. Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til rørfabrikkerne.

Vandføringsevne

Vandføringsevnen i regn- og spildevandsledninger er afhængig af rørdimension, fyldningsgrad og specielt lægningskvaliteten.

Driftsruhed 0,6 mm anbefales for fuldtløbende regnvandsrør i plast og beton. Dette gælder for ledninger med vandhastighed over 1 m/sek.

Dette anbefales af PH-Consult.

I mange lande anvendes samme ruhed for plast-, beton- og lerrør, idet selve rørmaterialet ikke har nogen særlig indflydelse på den driftsruhed ledningen opnår i praksis. Her har lægningskvaliteten langt større betydning.

Se rapport „Praktisk forekommende ruheder i afløbssystemer“ udarbejdet af PH-Consult på www.dansk-beton.dk (se under afløbsgruppen)

Andre konklusioner fra rapporten er:

2- 5 % aflejringer i afløbsledninger kan 5-10 doble driftsruheden. For Ø 500 mm ledninger svarer det til 10 - 25 mm aflejringer i bunden af røret.

Kvaliteten af lægningen af nye rør har stor betydning for selvrensningsevne og driftsruhed.

Beregningsprogram

Under afløbsgruppen på www.dansk-beton.dk, findes et brugervenligt beregningsprogram, som kan beregne vandføringen for andre ruheder end de i tabellen viste og for andre delfyldninger.

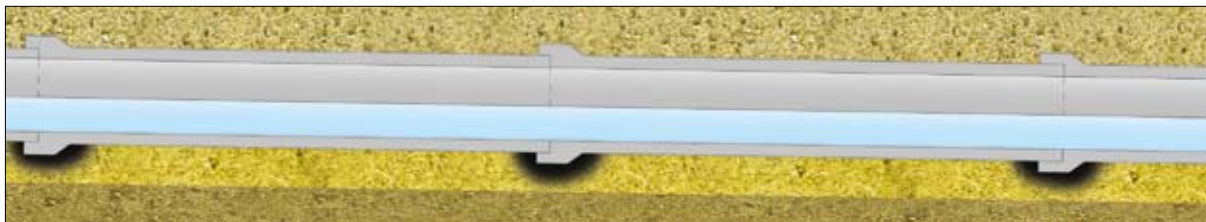
På hjemmesiden findes uddybende materiale om hydraulik i afløbsledninger.

Uddybende information

Uddybende information om vandføring og selvrensning kan også fås i temablad nr. 8, 9 og 11 fra Afløbsgruppen, Dansk beton.

Rørdim./ fald	1 ‰	2 ‰	3 ‰	5 ‰	7 ‰	10 ‰	15 ‰	20 ‰	30 ‰	40 ‰	50 ‰	75 ‰	100 ‰
Ø150	4	6	7	10	11	18	22	25	31	36	40	49	57
Ø200	9	13	16	21	32	38	47	54	66	76	85	105	121
Ø250	17	24	29	38	57	68	84	97	119	138	154	189	218
Ø300	28	39	48	78	92	111	136	157	193	223	249	305	353
Ø400	59	84	129	167	198	237	290	335	411	475	531	651	752
Ø500	108	153	232	300	355	425	522	603	739	854	955	1171	1353
Ø600	175	305	374	484	574	687	842	973	1193	1379	1542	1890	2183
Ø700	263	457	561	726	860	1029	1262	1459	1788	2065	2310	2831	3270
Ø800	375	649	797	1031	1221	1461	1791	2070	2537	2931	3278	4016	4639
Ø900	512	884	1085	1404	1663	1989	2439	2818	3454	3990	4462	5467	6314
Ø1000	820	1165	1430	1850	2191	2621	3214	3713	4550	5256	5878	7202	8313

Vandføring for fuldtløbende rør. Det er forudsat at afløbssystemet er dimensioneret og anlagt korrekt og at det er selvrensende. Driftsruhed $k=0,6$. Ved lave vandhastigheder er der risiko for at der opstår mindre aflejringer, derfor bør der anvendes større driftsruhed. Her anvendt 3,0, se røde tal.

Lægningskvaliteten er vigtig for at opnå stor vandføringsevne og god selvrensningsevne.

Råjorden skal afgraves så plant som muligt, så udjævningslaget bliver så ensartet som muligt.

Stive stærke rør som beton-, stål- og lerrør påvirkes dog ikke af de uundgåelige mindre forskelle i udjævningslagets og råjordens stivhed/planhed. Det sikrer mere rette ledninger og dermed bedre hydraulik. Lunger undgås.

Lægning af Eurorør

I det følgende gives et kort resume af Norm for lægning af stive ledninger af beton m.v. i jord - DS 437. DS 437 angiver en række bestemmelser, der skal sikre, at stive rør af beton, bliver anvendt på en ensartet og forsvarlig måde, når anvendelsesområdet er gravitationsledninger eller trykledninger for spildevand eller regnvand.

Normen er opdelt i hovedafsnit:

1. Indledning/gyldighedsområde
2. Generelle principper
3. Materiale
4. Håndtering, transport, lagring
5. Lægning af rør (lægningsklasser)
6. Samling af rør
7. Kontrol
8. Styrkemæssig dimensionering
9. Tilknyttede normer og standarder

Følgende beskrives enkelte vigtige områder, men det understreges, at normen bør kendes i sin fulde ordlyd.

2. Generelle principper

Ved projektering og lægning skal det sikres, at ledningsanlægget under de aktuelle forhold opnår tilstrækkelig styrke, modstandsdygtighed og levetid.

Ledningsanlægget skal udføres på grundlag af et projekt, som mindst indeholder planer, der viser: ledningsdimensioner, placering, detailtegninger/bestemmelser, der beskriver udførelsen eller særlige forhold, kontrolniveau, kontrolorganisation/ansvarsfordeling. Et projekt bør udarbejdes på grundlag af repræsentative jordbundsundersøgelser. Eventuel grundforstærkning skal beskrives.

5. Lægning af rør

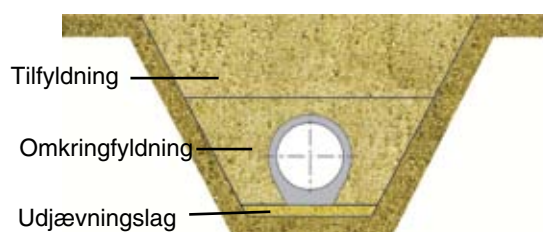
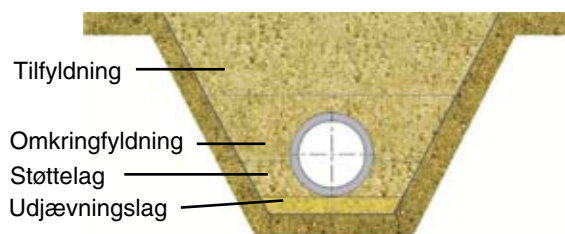
Normen beskriver tre lægningskvaliteter, som medfører forskellige belastninger på den færdige betonledning:

1. Høj lægningsklasse
2. Normal lægningsklasse
3. Lav lægningsklasse

Men først de mere almene krav/hensyn. Ledninger skal placeres således, at etablering ikke medfører skade på eksisterende konstruktioner og således, at der er tilstrækkelig afstand til at udføre en reparation. Se DS 475. Udgravning og tværsnit bestemmes af bl.a. lægningsklasse, udførelsesmetode, rørdimension og type, lægningsdybde, jordbundsforhold, pladsforhold m.m.

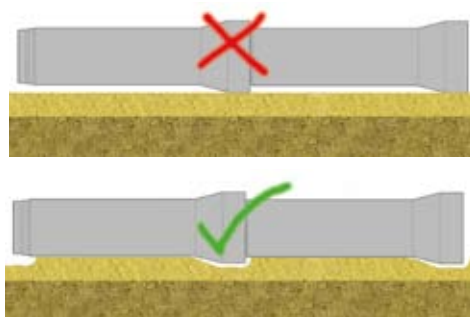
Ledningsgraven gøres almindeligvis så smal som muligt, - der skal dog være tilstrækkelig plads til en korrekt komprimering af omkring- og tilfyldningsmaterialet. Grundforstærkning skal udføres, hvis jordbundsundersøgelser viser, at bunden ikke er bæredygtig, og der af den grund kan opstå sætninger, som senere vil føre til funktionsproblemer eller mulighed for rørbrud.

Grundforstærkning udføres normalt af egnet grusmateriale eller singelsmakadam. Udjævningslaget anses ikke for at være en grundforstærkning.

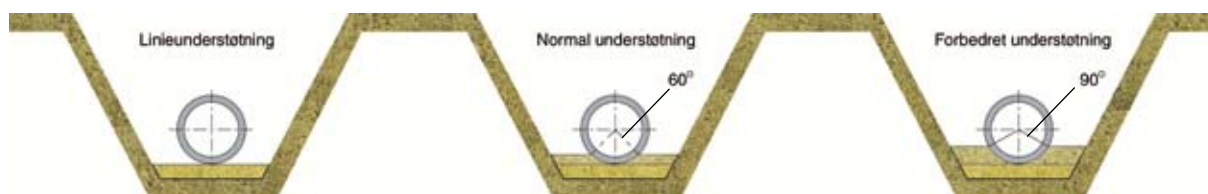
Lægningsforholdene bør være genstand for megen opmærksomhed. De er grundlaget for specielt holdbarheden og dermed levetiden. Og de er bestemt af lægningsdybde, ledningsbelastning, jordbundsforhold, grundvand, årstid, maskintrafik m.m. og må derfor nøje vurderes, under planlægningen og udførelsen af arbejdet. Lægning og understøtning af cirkulære rør skal gennemføres, så der med sikkerhed opnås den understøtningsform, der er foreskrevet.

For mufferrør gælder specielt, at muffen ikke må bære røret.

Linieunderstøtning opnås ved at lægge røret på et omhyggeligt afrettet udjævningslag - uden støttelag. **Normal understøtning** opnås ved at lægge røret på et omhyggeligt afrettet udjævningslag - med et støttelag som anvist.

Forbedret understøtning opnås ved at lægge røret på et omhyggeligt afrettet udjævningslag - med et støttelag som anvist.

Lægning og understøtning af rør med fod, skal give en ensartet understøtning i hele fodens længde og bredde. Udjævningslaget må ikke lægges på frossen bund. Jord - og sten, som kan afstedkomme punktbelastninger, fjernes inden udjævningslaget udlægges. Materialer til udjævningslaget bør ikke indeholde sten større end 32 mm i en mængde over 10 %. Se DS 475, inkl. normtillæg.

Støttelag anvendes kun i forbindelse med cirkulære rørtyper og bør bestå af et materiale, som beskrevet under udjævningslaget. Tykkelse af udjævningslag og støttelag fremgår af tabel.

Rørdimension, Ø	[mm]	150	200	250	300	400	500
Udjævningslag	[mm]	50	50	60	60	80	100
Støttelag ved normal understøtning							
Standardrør	[mm]	50	50	55	65	90	110
Specialrør	[mm]		55	65	80	105	130
Mål fra overkant rør til støttelag:							
Standardrør	[mm]	175	230	290	365	450	545
Specialrør	[mm]		265	335	395	525	660
Støttelag, forbedret understøtning							
Standardrør	[mm]	55	70	85	100	130	165
Specialrør	[mm]		80	100	120	155	200
Mål fra overkant rør til støttelag:							
Standardrør	[mm]	170	215	260	330	410	490
Specialrør	[mm]		240	300	355	475	590

Omkringfyldning udføres umiddelbart efter, at ledningen er kontrolleret testet og godkendt - og fordeles/komprimeres på begge sider af ledningen i højst 30 cm tykke lag, indtil der er opnået en højde på 10 cm over rørtop. Materialet skal være komprimerbart og have en stenstørrelse på maksimalt 64 mm.

Tilfyldningen skal udføres af materialer og på en måde, der opfylder de krav, som konstruktionen over ledningen stiller.

Ledningens placering i sideretningen må ikke afvige mere end 0,2 m fra placeringen ifølge projektet. I dybden må afvigelsen højst være 0,03 m. Vinkelafvigelsen i den enkelte samling må være som vist i tabellen side 15.

Lægningsklasser

Belastningen på den færdige ledning afhænger af fyldmaterialerne og den omhu, hvormed omkringfyldning og tilfyldning indtil en vis højde over ledningen udføres. Kvaliteten af det udførte arbejde kan karakteriseres ved en af nedenstående 3 lægningsklasser:

Høj lægningsklasse.

Beskrives ikke her, da den sjældent bruges. Der henvises til DS 437.

Normal lægningsklasse.

Omkringfyldning: Omkringfyldningen skal udføres med en sådan materialekvalitet og en sådan komprimering, at dens stivhed over for sætninger er mindst lige så stor som stivheden i tilfyldningen indtil en højde over rørets udvendige top på mindst to gange rørets udvendige bredde. Kompri-

meringsmetode, lagtykkelse og fyldmateriale fastlægges på basis af prøvestrækninger.

Lav lægningsklasse.

Omkringfyldning: Der stilles ingen krav til fyldmaterialet og dets komprimering, men det skal sikres, at omkringfyldningen ikke opbygges af jordklumper med hulrum, som senere kan forårsage pludselige eller skredlignende deformationer.

6. Samling af rør

Samlinger skal udføres som angivet i monteringsvejledningen. Hvis der er risiko for differenssætninger, f.eks. ved brøndtilslutninger, bør der tages højde for det ved anvendelse af tilslutningsstykker med en længde mindre end eller lig 1 m.

7. Kontrol

Det skal kontrolleres, at ledningsanlægget udføres som projekteret. Kontrollen skal gennemføres af personer, der har kendskab til projektets forudsætninger og til udførelse af kontrol.

Der skal mindst kontrolleres:

- *linieføring og koter*
- *rør, brønddele og samlingsmateriale m.v.*
- *udgravning*
- *lægning og fyldning*
- *tæthed*
- *efterkontrol (evt TV-inspektion)*

Skriftlig dokumentation skal foreligge i et omfang mindst som angivet i normen - DS 437, pkt. 7.

Kontrolniveauer:

Kontrollen henføres til et af følgende kontrolniveauer:

- *Skærpet (S)*
- *Normal kontrol (N)*
- *Lempet kontrol (L)*

Niveauet fastlægges under hensyntagen til lægningsforholdene herunder lægningsklasser og konsekvenserne af et evt. svigt af afløbsanlægget.

Valg af kontrolniveau:

Lægningsklasser

Kontrolområde	Høj	Normal	Lav
Linieføring og koter	S N	S N L	N L
Rør, brønddele m.v.	S	S N	L
Udgravning	S	S N	L
Lægning og fyldning	S	S N	L
Tæthed	S N	S N L	N L
Efterkontrol	S N	S N L	N L

Med hensyn til kontrollens omfang henvises der til normen.

Tæthedsprøvning efter lægning

I det følgende gives et kort resumé af **Norm for tæthed af afløbssystemer i jord. DS 455. 1 udgave, januar 1985. Revideret 13. oktober 1990.**

Det pointeres, at normen bør kendes i sin fulde ordlyd.

Tæthedsklasser

Som forudsætning for kontrolkravene skal afløbsledninger i projekt materialet henføres til en af nedenævnte klasser:

Lempet tæthedsklasse.

Tæthedsklasse på afløbssystemer, hvor en eventuel utæthed vil være uden betydning for miljøet og driften. F.eks. ledninger der kun fører regnvand og som ligger over grundvandsspejlet.

Normal tæthedsklasse

Tæthedsklasse på afløbssystemer, hvor en eventuel utæthed vil være af ringe betydning for miljøet og driften. F.eks. systemer der fører blandet regn-/spildevand - og som ligger over grundvandsspejlet.

Skærpet tæthedsklasse

Tæthedsklassen på afløbssystemer, hvor en eventuel utæthed vil være af afgørende betydning for miljøet og driften. F.eks. spildevandssystemer med hyppig opstuvning, eller som løber tæt forbi vandindvindingsområder.

Speciel tæthedsklasse:

Gælder for trykledninger.

Tæthedsprøvning

Prøvning med luft gennemføres normalt ved etablering af et overtryk. Kontrollen foretages ved at måle trykfaldet over en given tidsperiode.

Prøvning med vand sker normalt ved at ledningen/brønden fyldes med vand, konditioneres og sættes under tryk. Kontrollen foretages ved at måle vandmængden, der skal tilføres for at opretholde et konstant prøvningstryk, gennem prøvningstiden.

Prøvningens omfang

Lempet tæthedsklasse kræver normalt ikke tæthedsprøvning.

Normal tæthedsklasse er baseret på prøvning af dele af ledningsnettet.

Skærpet tæthedsklasse. Hele afløbssystemet tæthedsprøves.

Prøvning med luft

Prøvningstrykket skal ved start være 10 kPa (1 m vandsøjle). Ledningen godkendes, hvis trykfaldet i den givne periode ikke overstiger

Rør:

Normal tæthedsklasse. 5,0 kPa

Skærpet tæthedsklasse. 1,5 kPa

Brønde:

Normal tæthedsklasse. 5,0 kPa

Skærpet tæthedsklasse. 5,0 kPa

Prøvningens periode længde er: $t = 19 \times d^{1.5}$

t = tiden i minutter

d = ledningens indvendige diameter i meter.

Hvis grundvandsspejlet ligger over rørcentrum, skal der korrigeres, se **DS 455**.

Tæthedsprøvning med vand.

Prøvningstrykket skal være 10 kPa (1 m vandsøjle). Ledningen godkendes, hvis vandmængden, der er tilført i 10 minutter, ved konstant prøvningstryk, ikke overstiger følgende vandmængder.

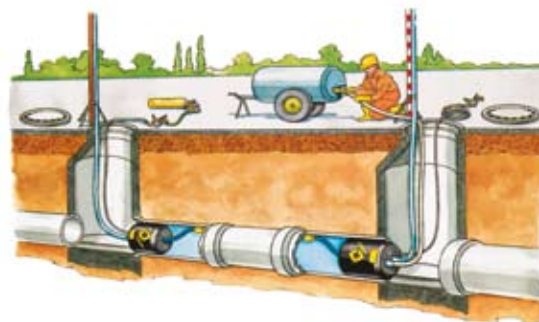
Normal tæthedsklasse: $0,100 \times h \times L \times \sqrt{d}$

Skærpet tæthedsklasse: $0,015 \times h \times L \times \sqrt{d}$

d = ledningens indvendige diameter i meter

h = trykhøjde i meter

L = ledningsstrækningens længde i meter.

Udybende information om tæthedsprøvning

Se temablad 14 og 15, under afløbsgruppen på www.dansk-beton.dk

Temabladene kan ses og rekvireres gratis.

TV - inspektion af nye betonrørsledninger

TV-inspektion anvendes som en visuel efterkontrol af kvaliteten af rørlægningen og rørkvaliteten. Hvor mange ledninger, der skal TV-inspiceres, er fastlagt i udbudsmaterialet.

De moderne kameraer kan se mange detaljer, men det kræver erfaring at vurdere detaljerne. Misfortolkning kan forekomme.

Betonrørernes overflade er ru af natur og har altid overfladeblærer i et eller andet omfang. Denne ruhed har ingen betydning for rørets hydraulik eller levetid.

Ikke revner

Ridser fra håndteringsudstyr må ikke forveksles med revner. Ved at zoome ind på „revnen“ vil det tydeligt kunne ses, at det ikke er en revne. I betonoverfladen kan der også være mindre revnelignende overgange fremkommet ved afformningen. Disse kan forveksles med revner men ved at zoome ind ses tydeligt, at der ikke er tale om revner i betonen.

Fugtpletter er acceptable

Hvis rørene har været spulet mindre end to dage forinden en TV-inspektion, kan man observere fugtpletter, som skyldes absorberet fugt i betonoverfladen, som kun langsomt tørrer ud. Disse fugtpletter må ikke forveksles med utætheder.

I den europæiske standard for afløbsrør accepteres fugtpletter ved tæthedsprøvningen på fabrikken. Betons forskellige tætningsmekanismer sikrer meget tætte rør. Se meget mere i temablad 14 fra Afløbsgruppen, www.dansk-beton.dk.

Pas på kondens

I nogle ledninger kan der opstå kondens på rørenes inderside af temperatur- og fugtmæssige årsager. Denne fugt må ikke forveksles med uætheder.

Det er ledningsejeren, der bestemmer, hvilke acceptkriterier der er gældende for de forskellige TV-inspektioner.

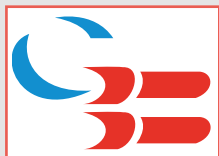
Eurorørsproducenter:

RC Betonvarer A/S,

Tlf: 86 65 80 55

www.rc.dk

Grindsted Betonvarefabrik A/S

Tlf: 75 32 06 88

www.gbvf.dk

Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S

Tlf: 97 92 25 22

www.tct.dk

